

Azərbaycan dünyanın 5 ən tolerant ölkəsi siyahısındadır və dini toleranlığın nümunəsi sayılır

BBMM dünyada multikulturalizmin təbliğatçısı funksiyasını daşıyan, aparıcı qurum statusunu qazanıb

Son 10 ildə Azərbaycanın multikulturalizm modelinin dünyada daha geniş şəkildə təbliği və təşviqi istiqamətində atılan mühüm addımlardan biri də, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 15 may tarixli Fərmanı ilə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) yaradılmasıdır. Həmin tarixdən artıq 5 il keçir. Bu beş ildə BBMM dünya ictimaiyyəti tərəfindən təqdir edilən, multikulturalizmin təbliğatçısı funksiyasını daşıyan, aparıcı bir qurum statusunu qazana bilib. Ölkəmizdə və ölkəmizdən çox-çox uzaqlarda da, BBMM tərəfindən həyata keçirilən bütün layihələr böyük maraqla qarşılanır.

Bütün bunları nəzərə alaraq mayın 6-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Azərbaycan multikulturalizminin banisi umummillə lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-cı ildönümünə və Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) yaradılmasının 5 illiyinə həsr edilən geniş tədbir keçirilib.

Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurasının üzvü Leyla xanım Əliyeva da iştirak edib.

Tədbir Azərbaycanın dövlət himninin səsləndirilməsiylə başlayıb.

BBMM-in icraçı direktoru Rəvan Həsənov tədbirin açılış mərasimində çıxış edərək bildirib ki, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 15 may tarixli Fərmanı ilə yaradılıb. Azərbaycanın multikulturalizm modelinin siyasi banisi də, məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevdir. R. Həsənov qeyd edib ki, Ümummillə lider Heydər Əliyevin uzaqqörən siyasəti olmasaydı, bu gün Azərbaycanda xalqlararası dostluqdan, mədəniyyətlərarası, dinlərarası dialoqdan, dövlət-din münasibətlərindən yəqin ki, danışmaq çox çətin olardı. Hazırda bu siyasət Prezident İlham Əliyev tərəfindən qlobal müstəvidə həyata keçirilir və bütün sivil cəmiyyətlər tərəfindən nümunə kimi qəbul olunur.

Bu da xüsusi qeyd olunmalıdır ki, ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, BBMM-in Himayəçilik Şurasının üzvü Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə xarici ölkələrdə həyata keçirilən silsilə tədbirlər ölkəmizin multikulturalizm modelinin, Azərbaycandakı tolerantlıq mühitinin təbliği olunmasında müstəsna rol oynayır və respublikamızın nüfuzunun artmasına xidmət edir. BBMM-in yaradılmasında əsas məqsəd ondan ibarət idi ki, Azərbaycanın sahib olduğu multikulturalizm dəyərləri, mədəniyyətlər, xalqlar və dinlərarası dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri bütün dünyada təbliği olunsun. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin çıxışlarının birində qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan dünyada multikulturalizm ünvanlarından biri kimi tanınır. Bu, dövlətimizin başçısının siyasətidir. BBMM də bu siyasətə öz töhfəsini verir və qarşıya qoyduğu məqsədlərə çatmaq üçün bütün qüvvəsi ilə çalışır. Tədbirdə BBMM-in 5 illik fəaliyyətini əks etdirən videoçarxın nümayiş olunması iştirakçıların böyük marağına səbəb olub.

Videoçarxın nümayişindən sonra çıxış edən Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurasının sədri, Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru, akademik Kamal Abdulla BBMM-in ötən 5 il ərzində gördüyü işlərdən danışdı. O qeyd edib ki, multikulturalizmin mənəvi, qürurverici istiqamətini Prezident İlham Əliyev müəyyən edib. Dövlətimizin başçısı 5 il bundan əvvəl deyib ki, Azərbaycan xalqının qanındakı multikulturalizm əhval-ruhiyyəsini bütün dünya daha yaxşı bilməlidir.

Akademik Kamal Abdulla bildirib ki, Azərbaycanda müxtəlif dini konfessiyaların, etnik qrupların nümayəndələri qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşayırlar və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də sübut etdi ki, multikulturalizmin şərəfli və nikbin bir qütbü də var: "BBMM yarananda dövlətimizin başçısı qarşıya vəzifə qoymuşdu ki, Azərbaycan multikulturalizm hərəkatı bütün dünyanın nəzərinə çatdırılsın. Hesab edirəm ki, BBMM bu vəzifənin öhdəsindən gəldi. Dünyanın 20-yə yaxın universitetində Azərbaycan multikulturalizmi fənni tədris olunur, dərslilər çap edilir. Bu fənni keçən gənclər qış və yay məktəblərində iştirak edirlər".

Daha sonra çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezident Administrasiyasının Millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etibar Nəcəfov bildirib ki, BBMM müasir dövrdə Azərbaycanın ictimai-siyasi, mədəni həyatında mühüm rol oynayan bir qurumdur və öz vəzifələrinin öhdəsindən layiqincə gələ bilər.

Bu da danılmaz faktdır ki, multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasətidir və xalqımızın yaşam tərzidir. Bu siyasətin əsasında ölkənin etnik, dini, dil, mədəni müxtəlifliyinin qorunması durur. Bu siyasət ölkədəki inteqrasiya siyasətini möhkəmləndirir. BBMM də bu siyasətin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır. Bu gün dövlətimizin həyata keçirdiyi multikulturalizm siyasəti həm daxili, həm xarici siyasətdə özünü açıq şəkildə göstərir. BBMM öz fəaliyyətini ancaq xarici ölkələrdə deyil, eyni zamanda ölkəmizin əhalisinə də Azərbaycan multikulturalizmi siyasətinin əsaslarını çatdırmaqla davam etdirir. Bu istiqamətdə mərkəzin həyata keçirdiyi

layihələrdən biri də, ali məktəblərdə tədris olunan "Multikulturalizmə giriş" və "Azərbaycan multikulturalizmi" fənləridir. Bu layihə 2015-ci ildən həyata keçirilir. Bu fənn o dövrdə hələ seçmə fənn olub. Ötən 4 il ərzində onun əhəmiyyəti özünü büruzə verdi və qərara alındı ki, bu fənn məcburi fənn kimi tədris edilsin. "Multikulturalizmə giriş" və "Azərbaycan multikulturalizmi" fənləri gənclərə Azərbaycanın multikulturalizm siyasəti, ölkəmizdə etnik-mədəni müxtəlifliyin qorunması istiqamətində aparılan işlər haqqında ətraflı məlumat almaq imkanı verir və gənclərin tolerant ruhda böyümələrinə təsir edir.

Azərbaycan qədim tarixi, zəngin mədəniyyəti olan bir dövlətdir və bu mədəniyyət əsrlərdir ki, qorunub saxlanılır və nəsildən-nəslə ötürülür. Azərbaycan xalqının ən böyük üstünlüklərindən biri də odur ki, digər mədəniyyətlərə, dinlərə hörmətlə yanaşır və bu, bizim qanımızdan, mental xüsusiyyətlərimizdən irəli gəlir. Ölkəmizdə burada yaşayan bütün xalqların və dinlərin mədəniyyət nümunələri qorunub saxlanılır və onlara xüsusi diqqət və qayğı göstərilir. Bu, Azərbaycan xalqının böyüklüyünü göstərdiyi kimi, həm də ÜmumAzərbaycan mədəniyyətinin ayrılmaz bir hissəsidir. Bu günlərdə anadan olmasının 96-cı ildönümünü ümumxalq coşqusu ilə qeyd etdiyimiz, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti sayəsində Azərbaycanda multikulturalizm siyasəti dövlət siyasəti səviyyəsinə yüksəlib. Bu gün BBMM-in dünyanın 8 ölkəsində filialının fəaliyyət göstərməsi də, bu siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirməsinin nəticəsidir.

BBMM öz layihələrini həyata keçirmək istiqamətindəki fəaliyyətində həm də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, eləcə də digər dövlət və qeyri-dövlət qurumları ilə sıx əməkdaşlıq edir.

BBMM-in 5 illik fəaliyyətinə həsr olunmuş tədbirdə çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov bildirib ki, Dövlət Komitəsi ötən 5 ildə BBMM-lə yaxından əməkdaşlıq edib. Multikulturalizm Azərbaycan xalqının yüzilliklər ərzində yığdığı böyük mənəvi sərmayədir: "Prezident İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində BBMM Azərbaycan həqiqətlərini, ölkəmizin imicinin daha da yaxşılaşdırılması baxımından önəmli bazaya çevrilib. Dövlətimizin başçısının uzaqgörən siyasəti nəticəsində mənəvi sərmayə cəmiyyətimizin, dövlətimizin milli təhlükəsizliyi baxımından da önəmli amilə çevrilib. BBMM-in fəaliyyəti, həmçinin Azərbaycan xalqının mənəvi zənginliyinin, Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasına kömək edir".

Tədbirdə çıxış edən BBMM-in Himayəçilik Şurasının üzvü Aleksandr Şarovski, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin müavini Fuad Nurullayev, Bakı Dağ Yəhudiləri dini icmasının sədri Melih Yevdayev, Roma Katolik Kilsəsinin ordinarisi Vladimir Fekete Azərbaycandakı multikultural, tolerant mühitin üstünlüklərini xüsusi qeyd edərək bildiriblər ki, Azərbaycanın multikulturalizm siyasəti sahəsində əldə etdiyi uğurları dünya dövlətləri, ölkəmizə gələn qonaqlar da etiraf edir və yüksək qiymətləndirirlər. Çünki Azərbaycanda multikulturalizm, sadəcə bir müasir termin deyil, xalqımızın həyat tərzidir və ölkəmizdə multikultural dəyərlərin, tolerantlıq ənənələrinin əsrlərə söykənən tarixi var. Bütün bu həqiqətlərin dünyaya çatdırılması istiqamətində BBMM-in həyata keçirdiyi işlər də yüksək qiymətləndirilməlidir.

BBMM-in ABŞ nümayəndəliyinin rəhbəri Janna Skot BBMM-in fəaliyyətindən danışıraq bildirib ki, Mərkəzin gördüyü çoxsaxəli işlər sayəsində hər kəs Azərbaycanda baş verən hadisələr, buradakı multikultural mühit barədə ətraflı məlumat almaq imkanı qazanıb.

Tədbirdə çıxış edən BBMM-in Moldova nümayəndəliyinin rəhbəri Aurelia Qriqoriu qeyd edib ki, indi dünya təhlükə ilə üzləşib, ekstremizm yaşanır. Bu siyasətin sonu yoxdur. Bu siyasətin alternativini isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev özünün uzaqgörən, müdrik siyasəti ilə göstərdi: "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev göstərdi ki, çıxış yolu multikulturalizm siyasətidir. Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətidir. Bu, bir fenomendir. Azərbaycanın 20 faiz torpaqları işğal altındadır, 1 milyondan çox qaçqın və məcburi köçkün var. Buna baxmayaraq, Azərbaycan sülh, hörmət, insansevərlik ab-havasını təmin edir. Azərbaycan dünyanın 5 ən tolerant ölkəsi siyahısındadır və dini tolerantlığın nümunəsi sayılır".

“Paralel”in Araşdırma Qrupu

***Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
KİV-ə Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunub***